

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/216/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115200594
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7115200594.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členiek senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Táne Veščičikovej v spore žalobcu: U. L., A.. XX.X.XXXX, W. Q. O., O. XXX/XX, zastúpeného AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law Firm s.r.o., so sídlom v Košiciach, Kmeťova 26 proti žalovanej: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta 82, IČO: 36 062 235, o zaplatenie 2.113,00 eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 7.7.2020 č.k. 41C/15/2015-667 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.113,00 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 8.453,00 eur od 3.3.2014 do 4.5.2015 a úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 2.113,00 eur od 5.5.2015 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku.

2. Súd prvej inštancie tak rozhodol o nároku žalobcu, ktorý po čiastočnom zastavení konania predstavoval sumu 2.113,00 eur s prísl., ktorý uplatnil žalobca voči žalovanej titulom náhrady škody (bolestného), ku ktorej došlo pri dopravnej nehode.

3. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci v zmysle § 2 písm. e/, f/, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, § 24 ods. 2 písm. b/, § 24 ods. 3 zák. č. 381/2001 Z.z., § 44, § 420, § 441, § 799 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 8 ods. 1 veta prvá zák. č. 8/2009 Z.z., § 11 ods. 6, 7, 8 zák. č. 381/2001 Z.z., § 3 zák. č. 437/2004 Z.z. dospel k záveru, že žaloba je opodstatnená, preto jej vyhovel. Nespornou skutočnosťou bolo, že dňa 22.7.2013 došlo k dopravnej nehode v Košiciach na cestnom úseku od P. Č. W. T. E. Q., keď vodič osobného motorového vozidla zn. Volkswagen L. B.: W. XXXA T. U., A.. XX.XX.XXXX (pôvodne žalovaný 1/) pri prejazde pravotočivej zákruty dostal s vozidlom šmyk a vyšiel mimo vozovku do príľahlého poľa, kde sa vozidlo niekoľkokrát prevrátilo. Jedným zo spolujazdcov pri uvedenej dopravnej nehode bol aj žalobca. Žalobca utrpel pri tejto dopravnej nehode ťažkú ujmu na zdraví. Motorové vozidlo, ktoré vodič viedol bolo cudzozemským vozidlom s rakúskou poznávacou značkou, pričom vodič sa dokladom preukazujúcim uzatvorené povinné zmluvné poistenie, nepreukázal.

4. Rozsudkom vydaným Okresným súdom Košice II pod sp. zn. 3T/159/2013 zo dňa 6.3.2014 bol T. U.X., označený za zodpovedného za spôsobenie dopravnej nehody, a bol uznaný vinným z prečinu

ublíženia na zdraví. V predmetnom vozidle okrem vodiča T. U. a spolujazdca, ktorý sedel na prednom sedadle vedľa vodiča, teda žalobcu, bol spolucestujúcim na zadnom sedadle v predmetnom vozidle aj ďalší spolujazdec S. Y., A.. X.XX.XXXX, ktorý pri tejto dopravnej nehode utrpel ľahkú ujmu na zdraví. Nespornou skutočnosťou bolo tiež, že znalec P. N.A. X., F.. v Znaleckom posudku č. 111/2013, znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia - traumatológia, na základe vyšetrenia poškodeného žalobcu zistil, že pri dopravnej nehode došlo k zraneniu spolujazdca na prednom sedadle, teda žalobcu, ktorý podľa predbežnej lekárskej správy utrpel úraz ťažký s dobou liečenia 3 mesiace, pričom mal tieto zranenia: pomliaždenie čelového laloka mozgu vpravo, otras mozgu, únik vzduchu do hrudnej dutiny vpravo (pneumotorax), pomliaždenie s krvácaním na úrovni pravého dolného pľúcneho laloka, zlomeniny 8, 9 a 10 rebra vpravo, zlomeniny priečných výbežkov driekových stavcov L1, L2, L3, L4 vpravo, zlomeniny tela piateho driekového stavca, zlomenina krížovej kosti obojstranne a oboch ramienok lonovej kosti vľavo, viaceré povrchové rezné rany do 5 mm na chrbte pravej ruky, a v ľavej sedacej oblasti, početné rezné rany siahajúce až do driekovej oblasti. Z lekárskeho hľadiska išlo o zranenie ťažké. Znalec ohodnotil a určil výšku bolestného podľa zák. č. 437/204 Z. z. na 525 bodov, pričom 1 bod mal hodnotu 16,10 eur, dokopy bola teda výška náhrady za bolesť stanovená na sumu 8.453,00 eur.

5. Z takto ohodnotenej výšky bolestného žalovaná po začatí konania uhradila žalobcovi časť 6.340,00 eur, sumu v zostávajúcej časti odmietla uhradiť tvrdiac, že škodu v tomto rozsahu si spôsobil sám poškodený (žalobca) tým, že porušil povinnosť spolujazdca byť počas jazdy (prevádzky) motorovým vozidlom pripútaný bezpečnostným pásom. Z týchto dôvodov žalovaná videla spoluzavinenie žalobcu na poškodení na svojom zdraví v rozsahu 25%, preto v tejto časti vzniknutú škodu žalobcovi neuhradila (2.113,00 eur).

6. Na základe tejto obrany žalovanej spornou skutočnosťou sa stala výška škody vzniknutej žalobcovi, ktorej náhradu uplatnil voči žalovanej v zmysle zák. č. 381/2001 Z.z.

7. Súd prvej inštancie z tohto dôvodu zameral dokazovanie na zodpovedanie otázky spoluzavinenia žalobcu na vzniknutej mu škode na zdraví, a to predovšetkým na zodpovedanie otázky, či žalobca bol v čase dopravnej nehody pripútaný bezpečnostným pásom, ktorá skutočnosť sa v konaní stala spornou. Na zodpovedanie tejto otázky bolo vykonaných viacero dôkazov, ktoré súd prvej inštancie vyhodnotil jednotlivo, ale aj vo vzájomnej súvislosti, a po vykonaní ktorých dospel k záveru, že v danom prípade žalovaná jednoznačne nepreukázala, že žalobca nebol v čase dopravnej nehody pripútaný. Dôkazy vykonané pred súdom prvej inštancie totiž vedú k záveru, že v danom prípade skutočnosť, či žalobca bol alebo nebol pripútaný nie je jednoznačne preukázaná. Pokiaľ by žalobca v čase dopravnej nehody nebol pripútaný bezpečnostným pásom, čím by porušil ust. zák. č. 8/2004 Z.z., teda by porušil svoju zákonom stanovenú povinnosť, výsledky vykonaného dokazovania nepreukazujú skutočnosť, že by toto porušenie bolo možné kvalifikovať ako jednoznačný dôvod vzniku škody. V konaní totiž nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi prípadným porušením povinnosti zo strany žalobcu pripútať sa bezpečnostným pásom a vznikom škody takého rozsahu, aká žalobcovi zraneniami vznikla. Dôkazné bremeno o preukázaní týchto skutočností pritom zaťažovalo žalovanú, ktorá krátila poistné plnenie o 25% z celkovej výšky bolestného. V tej súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že vykonal rozsiahle dokazovanie znalcami z odboru cestnej dopravy, ako aj znaleckou organizáciou z odboru zdravotníctvo a farmácia, ktorej súkromné odborné vyjadrenie predložil žalovaný. Z tohto súkromného odborného vyjadrenia Inštitútu forenzných medicínskych expertíz s.r.o. vyplynulo, že znalecká organizácia favorizovala skutočnosť, že žalobca nebol v čase dopravnej nehody pripútaný, avšak pripustila, že pri takejto dopravnej nehode, kedy sa vozidlo prevracia, vznikajú nárazové poranenia aj u osôb, ktoré sú pripútané, pričom nie je možné ohraničiť a určiť, ktoré poranenia by jednoznačne boli vznikli alebo ktoré by neboli vznikli, aj pri použití bezpečnostných pásov. Zo znaleckých posudkov, resp. odborných vyjadrení G.. M. Y. G.. O., znalcov z odboru cestnej dopravy, ako aj z ich vykonanej konfrontácie na pojednávaní nemal súd jednoznačne za preukázané, či žalobca bol alebo nebol pripútaný. Aj keď G.. O. zaujal takmer jednoznačný záver, že žalobca pripútaný nebol, na základe výsledkov znaleckého skúmania znaleckým posudkom a jeho doplnením a tiež po výpovedi znalca G.. M. na pojednávaní pripustil, že aj teória, ktorou argumentoval G.. M. nie je vylúčená. Je teda možné, že spolucestujúci na prednom sedadle môže byť vymrštený z motorového vozidla, aj keď je pripútaný, ak dôjde k poškodeniu operadla sedadla, kde tento spolucestujúci sedí v čase dopravnej nehody. V danom prípade bolo z fotodokumentácie v trestnom konaní viditeľné, že predné operadlo sedadla spolujazdca je poškodené. Znalec G.. M. navyše svoje tvrdenia a závery podložil aj konkrétnymi odôvodnenými úvahami a odbornými štúdiami. Obaja znalci

sa zhodli, že miesto nehody nebolo dostatočne zdokumentované, nie je preto zrejmé, kedy žalobca bol vymrštený z vozidla, kde sa nachádzalo jeho telo po nehode a či ku jeho zraneniam došlo ešte vo vozidle počas rotácie alebo až po vypadnutí z vozidla. Pokiaľ ide o vyjadrenie P. S.Á., či reláciu dopravnej nehody v systéme žalovaného, tieto dôkazy súd prvej inštancie vyhodnotil ako nevieryhodné. P. S. sa k tomu, ako zaznamenal predmetnú nehodu vyjadril v roku 2016, pričom k nehode došlo v roku 2013, teda so značným časovým odstupom a pamätal si len to, čo bolo uvedené v zázname. P. S. vo vyjadrení tvrdil, že spolujazdec Y., ktorý mal sedieť vzadu bol po nehode vo vozidle, avšak z vykonaného dokazovania vyplynulo, že vo vozidle nebol, pretože bol vymrštený a sám priznal, že nemal zapnutý bezpečnostný pás, pričom z lekárskeho hľadiska utrpel len ľahký úraz. Navyše v čase, kedy Mgr. Tirpák sa dostavil k dopravnej nehode, už žalobca na mieste nebol, pretože predtým bol odvezený záchrankou do nemocnice. Súdu tak nebolo zrejmé, ako P. S. zistil, že žalobca nebol pripútaný, keď dopravná nehoda nie je dostatočne zdokumentovaná, zaznamenaná a ani odfotená. Preto súd prvej inštancie uzavrel, že všetky vykonané dôkazy jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach svedčia o tom, že v konaní nie je jednoznačne preukázané, či žalobca bol alebo nebol pripútaný. Rovnako tak nebolo preukázané, že pokiaľ by žalobca aj nebol pripútaný, táto okolnosť by bola dôvodom škody vyššieho rozsahu, než ku ktorej došlo, pokiaľ by túto povinnosť porušil. Z odborného vyjadrenia znaleckej organizácie Forensic.sk vyplynulo, že pri prevracaní motorového vozidla nie je možné vždy ohraničiť a určiť, ktoré poranenia by jednoznačne vznikli, alebo ktoré poranenia by nevznikli pri použití bezpečnostných pásov a teda nie je možné jednoznačne určiť rozsah poranení pri pripútanom, resp. nepripútanom pasažierovi.

8. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že žalobca konal v rozpore s tzv. generálnou prevenčnou povinnosťou a toto jeho konanie bolo jednou z príčin vzniku škody, táto skutočnosť v konaní nebola preukázaná. Žalovaná totiž nepreukázala, že žalobca mal, resp. mohol vedieť o predchádzajúcich dopravných priestupkoch vodiča U.Á. a rovnako či mal možnosť zistiť, v akom technickom stave bolo vozidlo pred nehodou. Skutočnosť, že žalobca s vodičom cestoval domov o 3:00 hod. ráno za zlých poveternostných podmienok a zlej viditeľnosti sama o sebe neznamená, že mal a mohol predpokladať, že vodič nezvládne riadenie vozidla a dôjde k dopravnej nehode za situácie, keď sa potreboval dostať domov. Pokiaľ ide o rýchlosť cca 120 km/hod., ktorou vozidlo v čase nehody išlo, túto okolnosť žalobca nemohol ovplyvniť, keďže nebol vodičom motorového vozidla, len spolujazdcom. Žalovaná tak v konaní nepreukázala, že by žalobca porušil prevenčnú povinnosť a z tohto dôvodu by došlo k vzniku škody.

9. Na základe týchto úvah žalobe v celom rozsahu vyhovel. Spolu s istinou zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi aj zákonné úroky z omeškania vychádzajúc z ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka tak, ako vyplýva z výroku rozsudku. Žalovanej bola oznámená škodová udalosť dňa 14.11.2013, preto po pripočítaní troch mesiacov na plnenie, ktoré uplynuli 14.2.2014 a po pripočítaní 15 dní začiatok omeškania súd stanovil na 3.3.2014. Zbral do úvahy čiastočnú úhradu nároku žalobcu dňa 4.5.2015.

10. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 C.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania voči neúspešnej žalovanej.

11. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalovaná z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ C.s.p. a odvolaciemu súdu navrhla, aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Vytkla súdu prvej inštancie, že nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy. Poukázala na to, že pre záver o nepripútaní žalobcu svedčili viaceré, od seba nezávislé dôkazy, ktoré z hľadiska ich pôvodu bolo možné považovať za pravdivé a nestranné. V prvom rade poukázala na záznam dopravnej nehody zo dňa 22.7.2013, z ktorého vyplýva, že žalobca nebol pripútaný bezpečnostným pásom. Tento záznam bol vypracovaný na to určenou nezávislou a nestrannou inštitúciou bezprostredne po dopravnej nehode. Správnosť záznamu potvrdil npor. P. X. S. privolaný k dopravnej nehode a vo svojom vyjadrení zo dňa 27.5.2016 vysvetlil, že k záveru o nepripútaní žalobcu dospel na základe prvotnej obhliadky miesta dopravnej nehody a po vyťažení jej účastníkov, ktorí sa vyjadrili, že žalobca bol z vozidla po jeho prevrátení vymrštený. Nie je zrejmé ako súd dospel k záveru, že tento poverený príslušník si pamätá len to, čo bolo v záznamoch uvedené a tento dôkaz vyhodnotil ako nevierohodný. Tento svedok pred súdom vypočutý nebol. Záver o nevierohodnosti tohto dôkazu považuje žalovaná za svojvoľný. Záver o nepripútaní žalobcu vyplýva z odborného vyjadrenia znalca Ing. O. O.. Súd účelovo prihliadol len na znalecký posudok G.. M., ktorý bol vykonaný v rozpore s ďalšími vykonanými dôkazmi. Zdôraznila, že G.. O. vo veci vypracoval odborné vyjadrenie a nie znalecký posudok. Odborné vyjadrenie nemá nižšiu dôkaznú silu. Skutočnosť, že žalobca nebol pripútaný bezpečnostným pásom vyplýva z odborného vyjadrenia č. 296/2019 znaleckého ústavu C., Inštitút forenzných medicínskych expertíz

s.r.o. Znalecký ústav záver formoval po komplexnom vyhodnotení všetkých predložených podkladov a priklonil sa k záveru, že žalobca nebol pripútaný bezpečnostným pásom. Zo znaleckého posudku Ing. M. nevyplýva jednoznačný záver, že žalobca bol v čase škodovej udalosti pripútaný bezpečnostným pásom. Záver súdu nekorešponduje ani so znaleckým posudkom č. 111/2013 znalca P. N. X., ktorý na strane 5 znaleckého posudku uviedol, že pomliaždenie čelového laloka mozgu s jeho otrasom, ako aj zranenia hrudníka so zlomeninou rebier a únikom vzduchu do hrudnej dutiny (pneumotorax) zodpovedajú nekontrolovateľným nárazom na prekážke v interiéri vozidla. Tento znalec pripustil, že tieto zranenia môžu vzniknúť aj tlakom bezpečnostného pásu na oblasť hrudníka vpravo, avšak túto skutočnosť vyvrátil znalec G.. O. ako z technického hľadiska neprijateľnú, ktorý by v danom prípade vzhľadom na vedenie bezpečnostného pásu mal zlomeniny v iných častiach hrudníka. Súd tak účelovo a tendenčne prihliadol len k žalobcom predloženým dôkazom. Súd nesprávne nárok posúdil v zmysle § 799 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže žalobca nie je poisteným, ale poškodeným v zmysle zák. č. 381/2001 Z.z. Žalovaná navrhla krátiť poskytnuté plnenie v zmysle ust. § 441 Občianskeho zákonníka z dôvodu spoluzavinenia žalobcu. Žalovaná má za to, že aj v prípade, že by k odopnutiu bezpečnostného pásu došlo práve v dôsledku nárazu nepripútaného Tomáša Antoniho do sedadla žalobcu, tak ako to vo svojom znaleckom posudku tvrdil Ing. Hóbor, túto okolnosť nemožno pričítať škodcovi. Žalobca bol kamarátom Dominika Juhásza (vodič), ktorý mal za obdobie od 6.1.2012 do 20.4.2013 5 záznamov o priestupkoch, pričom všetky sa týkali porušovania pravidiel cestnej premávky a bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Napriek tomu žalobca nastúpil do motorového vozidla, ktoré viedol práve T. U. o 3:00 hod. ráno za zlých poveternostných podmienok a zlej viditeľnosti za rýchlosti 120 km/ hod. Tým žalobca porušil generálnu prevenčnú povinnosť danú ust. § 415 OZ. Žalobca bol s vodičom kamarát, čo vyplýva aj zo zápisnice o výsluchu svedka T. U. zo dňa 17.9.2013, boli vekovo rovnako starí, pochádzali zo susedných dedín, preto tieto skutočnosti mal súd vyhodnotiť. Žalovanej nie je zrejmé, z čoho súd vyvodil záver, že žalobca cestoval za zlých poveternostných podmienok a zlej viditeľnosti, pretože žalobca sa k motívu svojej jazdy s T. U., pokiaľ súd uviedol, že sa potreboval dostať domov, nevyjadril. Súd v tomto smere špekuloval. Žalobca nezachoval taký stupeň opatrnosti, ktorý by bolo možné vzhľadom na konkrétnu časovú a miestnu situáciu od neho rozumne požadovať a bol spôsobilý zabrániť aspoň čiastočne vzniku škody na zdraví.

12. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol potvrdiť rozsudok ako vecne správny. Stotožnil sa s dôvodmi uvedenými súdom prvej inštancie, ktoré považuje za správne. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil vykonané dôkazy. Odborné vyjadrenia znalca G.. O. č. 41/2017 a 37/2018 si navzájom odporujú. Navyše tento znalec pri výpovedi uviedol, že o bezpečnostnom páse spolujazdca len predpokladal, že mal rovnaký stav, ako ten vodičov, z čoho jasne vyplýva len ničím nepodložená úvaha znalca. Odborné vyjadrenie znaleckého ústavu C. považuje žalobca za neurčité, zmätočné a nič nepreukazujúce. Ani samotní znalci z odboru dopravy nevedeli dať jednoznačné stanovisko k tomu, či žalobca bol alebo nebol pripútaný, resp. či pás bol alebo nebol funkčný. Logicky na túto otázku nie sú spôsobilí zodpovedať ani znalci z odboru medicíny. Žiaden predpis neukladá povinnosť spolujazdcovi preskúmať, či vodič vozidla má alebo nemá záznamy o priestupkoch. Nie je ani žiadna možnosť, aby žalobca túto skutočnosť nejakým spôsobom zistil. Odvolanie žalovanej o porušení prevenčnej povinnosti žalobcu je založené len na domnienkach, že spolu s vodičom býval v susednej dedine a sú rovnako starí.

13. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v rozsahu danom v ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je opodstatnené.

14. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 29.9.2021 o 9,30 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 23.9.2021 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 3 C.s.p.

15. Žalovaná v odvolaní namieta odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2 písm. f/ a h/ C.s.p., teda že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Odvolací súd po preskúmaní odvolania dospel k záveru, že namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené.

17. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 C.s.p., z týchto dôkazov dospel k správny skutkový zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

18. Správne, podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

19. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie dáva odpoveď na všetky argumenty uvádzané žalovanou v odvolaní. Žalovaná pritom uvádza skutočnosti, ktoré už boli uvedené pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vypořadal pri rozhodovaní vo veci. Odvolacie námietky tak nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

20. Správne súd prvej inštancie posudzoval nárok žalobcu v zmysle § 24 ods. 2 písm. b/ zák. č. 381/2001 Z.z., v zmysle ktorého Slovenská kancelária poisťovateľov (žalovaná) poskytuje poškodenému plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti z poistného garančného fondu. Toto ustanovenie dáva právo poškodenému v spojení s ust. § 24 ods. 3 spomínaného zákona uplatniť nárok na náhradu škody proti žalovanej za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi podľa tohto zákona. Účelom vytvorenia poistného garančného fondu v zmysle zák. č. 381/2001 Z.z. je, aby v tých prípadoch, ktoré sú taxatívne vymenované v § 24 ods. 2 zákona, bolo poškodenému zabezpečené poskytnutie plnenia za škodu, na ktorú má právo za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi. Žalovaná v takom prípade poskytuje plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla namiesto osoby, ktorá za túto škodu zodpovedá. Možno sa stotožniť s názorom žalovanej o tom, že uvedenie ust. § 799 ods. 2 Občianskeho zákonníka súdom prvej inštancie je síce nepatričné, avšak nemalo žiaden vplyv na správne právne posúdenie nároku žalobcu v zmysle vyššie spomínaného ust. § 24 zák. č. 381/2001 Z.z.

21. V prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov prichádza do úvahy aj aplikácia ust. § 441 Občianskeho zákonníka, ktoré rieši rozsah nárokov poškodeného na náhradu škody v súvislosti s účasťou poškodeného na jej vzniku. Medzi prípady spoluzavinenia poškodeného patria najmä situácie, keď poškodená osoba má podiel na vzniku škody v doprave tým, že poruší povinnosť jej uloženú zákonom o premávke na pozemných komunikáciách. Medzi také prípady porušenia povinností patrí aj to, ak zranený spolujazdec v motorovom vozidle nebol pripútaný bezpečnostným pásom (§ 8 ods. 1 veta prvá zák. č. 8/2009 Z.z.). Vychádzajúc z obrany žalovanej sa správne súd prvej inštancie zaoberal otázkou prípadného spoluzavinenia žalobcu na vzniku škody, ktorú utrpel na zdraví v dôsledku dopravnej nehody.

22. Spornou v konaní sa stala otázka, či žalobca použil bezpečnostný pás v čase dopravnej nehody tak, ako mu ukladá ust. § 8 ods. 1 veta prvá zák. č. 8/2009 Z.z. Žalovaná v tej súvislosti poukazovala predovšetkým na obsah listinného dôkazu - relácie dopravnej polície PZ o priebehu dopravnej nehody, z obsahu ktorého vyplynulo, že žalobca nebol pripútaný, ktorú skutočnosť žalobca poprel tvrdiac, že zákonom stanovenú povinnosť použiť bezpečnostný pás splnil, keďže v čase dopravnej nehody bol pripútaný.

23. Za účelom ozrejmenia otázky, či žalobca bol v čase dopravnej nehody pripútaný bezpečnostným pásom súd vykonal stranami sporu navrhnuté dôkazy a dospel k záveru, že vykonaným dokazovaním nebolo bezpečne preukázané, či žalobca bol alebo nebol v čase dopravnej nehody pripútaný. Navyše nebola preukázaná tá skutočnosť, že pokiaľ by žalobca nebol pripútaný bezpečnostným pásom, čím by porušil ust. zák. č. 8/2009 Z.z., či by boli následky jeho zranení bývali menšie ako tie, ktoré vznikli, pokiaľ by pripútaný bol.

24. Možno sa len stotožniť s názorom súdu prvej inštancie, že dôkazné bremeno o preukázaní tej skutočnosti, že v danom prípade žalobca ako poškodený nesie spoluzodpovednosť na vzniku škody, čo zakladá dôvod pre zníženie nároku na náhradu škody v súlade s ust. § 441 Občianskeho zákonníka, bolo na žalovanej.

25. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jej tvrdenia a že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdom prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. Ide o tú stranu sporu, ktorá existenciu takýchto skutočností tvrdí. Ak teda žalovaná tvrdí, že žalobca porušil zákonom stanovenú povinnosť a počas jazdy nepoužil bezpečnostný pás, bolo jej povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti.

26. Súd prvej inštancie stranami sporu označené a navrhnuté dôkazy zákonným spôsobom vykonal, tieto vyhodnotil podľa svojej úvahy, a to každý jednotlivito a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany sporu tak, ako vyplýva z ust. § 191 C.s.p.

27. Nemožno sa stotožniť s názorom žalovanej o tom, že by súd prvej inštancie hodnotil dôkazy jednostranne, v prospech žalobcu. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie pri vyvedení skutkových záverov vychádzal zo všetkých vykonaných dôkazov, ktoré hodnotil jednotlivito, ale aj vo vzájomnej súvislosti.

28. Niet pochyb, že záznam dopravnej nehody bol vypracovaný na to určenou nezávislou a nestrannou inštitúciou bezprostredne po predmetnej dopravnej nehode. Ako však vyplýva z vyjadrenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Okresného dopravného inšpektorátu v Košiciach, oddelenia dopravných nehôd zo dňa 27.5.2016, vyhotoveného npor. P. X. S., povereným príslušníkom PZ, ktorý záznam dopravnej nehody vypracoval, k záveru o tom, že žalobca nebol pri dopravnej nehode pripútaný bezpečnostným pásom dospel pri prvotnom ohliadnutí miesta dopravnej nehody a po vyčistení jej účastníkov, ktorí uviedli, že žalobca (U. L.) po dopravnej nehode sa nenachádzal vo vozidle tak, ako vodič T. U. a ďalší spolujazdec Tomáš Antoni.

29. Samotná skutočnosť, že žalobca bol z vozidla vymrštený nemôže byť podľa názoru odvolacieho súdu dôkazom o tom, že žalobca nebol v čase dopravnej nehody pripútaný. Ako vyplynulo z výsledkov znaleckého dokazovania, znalci pripustili takú možnosť, že aj v prípade, pokiaľ by bol žalobca pripútaný, mohol by byť z vozidla vymrštený. Správne preto súd prvej inštancie po posúdení obsahu listinných dôkazov (záznam o dopravnej nehode a vyjadrenie prísl. OO PZ zo dňa 27.5.2016) tieto vyhodnotil v súvislosti s ostatnými vykonanými dôkazmi a informáciu, ktorá z obsahu týchto listinných dôkazov vyplynula, že žalobca nebol v čase dopravnej nehody pripútaný, po doplnení dokazovania predovšetkým znaleckým skúmaním, nepovažoval za preukázanú. Na zodpovedanie odbornej otázky, či žalobca bol v čase dopravnej nehody pripútaný, súd vykonal rozsiahle dokazovanie a po zhodnotení znaleckých posudkov a odborných vyjadrení, ale aj konfrontácie znalcov G. M. a G. O. dospel k správne záveru, že v konaní nemožno mať za preukázanú tú skutočnosť, že žalobca nebol v čase dopravnej nehody pripútaný. Je tomu tak aj z dôvodu absencie potrebnej dokumentácie.

30. Nemožno sa stotožniť s názorom odvolateľa o tom, že záver o nepripútaní žalobcu bezpečnostným pásom jednoznačne vyplýva z odborného vyjadrenia znalca G. O. O. Aj tento znalec totiž po doplnení znaleckého posudku G. M. a po konfrontácii na pojednávaní s G. M. pripustil možnosť, že spolucestujúci na prednom sedadle môže byť vymrštený z motorového vozidla, aj keď je pripútaný, ak dôjde k poškodeniu operadla sedadla, kde spolucestujúci sedí v čase dopravnej nehody. V danom prípade z fotodokumentácie v trestnom konaní vyplynulo, že predné operadlo sedadla spolujazdca bolo poškodené.

31. Nemožno súhlasiť s tvrdením žalovanej o tom, že by súd priznal nižšiu dôkaznú silu odbornému vyjadreniu oproti znaleckému posudku.

32. Z odborného vyjadrenia č. 296/2019 znaleckého ústavu Forensic, Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. síce vyplýva, že táto znalecká organizácia favorizovala možnosť, že žalobca nebol pripútaný, avšak súčasne táto znalecká organizácia pripustila, že pri takej dopravnej nehode, kedy sa vozidlo prevracia vznikajú nárazové poranenia aj u osôb, ktoré sú pripútané, a nie je možné

ohraničiť a určiť, ktoré poranenia by jednoznačne boli vznikli, alebo ktoré by neboli vznikli, aj pri použití bezpečnostných pásov. Nemožno sa preto stotožniť s argumentáciou žalovanej o tom, že by súd prvej inštancie k záverom odborného vyjadrenia č. 296/2019 neprihliadol.

33. Za opodstatnenú nemožno považovať ani námietku žalovanej o tom, že by súd prvej inštancie neprihliadol k záverom znaleckého posudku č. 111/2013, keďže z obsahu odôvodnenia rozsudku vyplýva, že k tomuto dôkazu súd prihliadol a vyhodnotil ho v spojení s ostatnými vykonanými dôkazmi. Predovšetkým vyzdvihol tú skutočnosť, že ide o znalecký posudok znalca z odboru zdravotníctva, ktorý neposudzoval sporné otázky z technického hľadiska.

34. Ako už bolo uvedené skôr, dôkazné bremeno o preukázaní tejto skutočnosti zaťažovalo žalovanú, preto pokiaľ v konaní nebolo bezpečne preukázané, že žalobca nebol počas dopravnej nehody pripútaný, čím by porušil povinnosť ustanovenú zákonom, nemožno na daný prípad aplikáciou ust. § 441 Občianskeho zákonníka dospieť k záveru o spoluzavinení poškodeného na vzniku škody.

35. V súvislosti s porušením prevenčnej povinnosti žalobcu v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka sa nemožno stotožniť s názorom žalovanej, že len zo skutočnosti, že žalobca bol kamarátom vodiča motorového vozidla možno vyvodiť fakt, že by o predchádzajúcich dopravných priestupkoch tohto vodiča mal vedomosť. Pre vyvodenie záveru o porušení prevenčnej povinnosti žalobcu v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka by musela žalovaná v konaní preukázať, v čom konkrétnom žalobca túto povinnosť porušil. Možno sa len stotožniť s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca ako spolujazdec nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť skutočnosť, akou rýchlosťou viedol motorové vozidlo vodič. Názor žalovanej o tom, že žalobca nezabránil dopravnej nehode, keď „nekričal na vodiča“, čo vyvodila z výpovede žalobcu, ale aj S. Y. v trestnom konaní možno považovať len za špekulatívny, ničím nepodložený.

36. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok vrátane výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny.

37. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnej žalovanej.

38. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).